

Αναφορά προς τον Υπουργό
Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και
Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και
Βαλάνης Τεοφίλω
Ουζαφέρης

Αθήνα, 17.05.2011

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟ ΟΚΤΑΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΡΧΩΝ 5741

20 MAI. 2011

**ΘΕΜΑ: «Απόσυρση της νομοθετικής ρύθμισης για την καθιέρωση
οκταώρου εργασίας στο παιδαγωγικό προσωπικό των Παιδικών
Σταθμών»**

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Κατά γενική ομολογία το επάγγελμα των παιδαγωγών προσχολικής ηλικίας που ασχολούνται με την παροχή αγωγής, εκπαίδευσης και φροντίδας σε παιδιά ηλικίας 0 έως 6 ετών, τοποθετείται στην ομάδα επαγγελματιών υψηλής ευθύνης, όχι εξαιτίας της ακρίβειας των χειρισμών που απαιτούνται για την διεκπεραίωση της εργασίας τους (με την αυστηρή έννοια του όρου όπως στην περίπτωση της εργασίας του πιλότου), αλλά με την έννοια της διαχείρισης μιας αναπτυξιακά κρίσιμης, ευαίσθητης και εξαιρετικά επιρρεπούς σε ατυχήματα πληθυσμιακής ομάδας, αυτής των βρεφών, των νηπίων και των παιδιών προσχολικής ηλικίας (0-6 ετών).

Ωστόσο, παρά τη διεθνή αναγνώριση της εξαιρετικής σημασίας του ρόλου των παιδαγωγών θεωρούνται από τα πλέον χαμηλόμισθα επαγγέλματα, και ακόμα περισσότερο σε χώρες που έχουν και παράδοση αλλά και εκτενή έρευνα στο πεδίο, όπως στη Μεγ. Βρετανία και ΗΠΑ (βλ. την τελευταία έκθεση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης -ΟΟΣΑ: «Starting Strong II: Early Childhood Education and Care»). Από τις διεθνείς έρευνες που έχουν διεξαχθεί έχει διαπιστωθεί ότι οι εργαζόμενοι στο συγκεκριμένο τομέα -στο σύνολο τους, σχεδόν, γυναίκες- παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά επαγγελματικής εξουθένωσης (burnout), φαινόμενο που αναφέρεται στην απώλεια ενέργειας και ενδιαφέροντος για την εργασία που ασκεί το άτομο που την παρουσιάζει, όπως επισημαίνεται από την εισηγήτρια του όρου στη διεθνή βιβλιογραφία Christina Maslach (Maslach & Pines, 1977). Η ψυχολογική αυτή κατά βάση κόπωση συνδέεται, αιτιωδώς ή ως συμμεταβλητή, με μια σειρά άλλων προβλημάτων είτε ψυχολογικού είτε/και σωματικού χαρακτήρα. Οι διαπιστώσεις αυτές δεν αποτελούν νέο εύρημα αλλά συναντώνται στη διεθνή βιβλιογραφία ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '80 (ERIC, 1980. Manlove, 1993. Stremmel et al., 1993. Whitebook, Howes, Dattah, & Friedman, 1981. Whitebook, Howes, Dattah, & Friedman, 1982) και επανεπιβεβαιώνονται μέσα από συνεχείς εμπειρικές μελέτες (π.χ. Boyd & Schneider, 1997. Manlove, 1993. AKF, Danish Institute of Governmental Research, 2010. βλ. και Snuggs, 2010).

Σύμφωνα με τις έρευνες αυτές τα υψηλά επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης συνδέονται με τα εξίσου υψηλά ποσοστά διακοπής της εργασίας και αλλαγής επαγγέλματος και με τις συνεχείς μετακινήσεις προσωπικού, στοιχεία τα οποία «περιορίζουν τις προσπάθειες να διαμορφωθούν σταθερά, δημιουργικά και ευαίσθητα στις ανάγκες του παιδιού περιβάλλοντα για τα παιδιά και τις οικογένειες τους» (Whitebook et al., 1980). Από την άλλη αυτό έχει ως αποτέλεσμα το συγκεκριμένο πεδίο να χάνει εργαστικό δυναμικό και στελέχη με πραγματικό και ουσιαστικό ενδιαφέρον για τον επαγγελματικό αυτό τομέα και την δημιουργική ενασχόληση τους με τα παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Μια «επαγγελματικά εξουθενωμένη» παιδαγωγός παιδιών προσχολικής ηλικίας όμως έχει ελάχιστες πιθανότητες παροχής υψηλής ποιότητας υπηρεσίες προς τα παιδιά και τις οικογένειες τους, αφού η ψυχολογική/ψυχοσωματική αυτή κατάσταση στην οποία περιέρχεται συνδέεται με μια σειρά άλλων παραγόντων που στο σύνολο τους επηρεάζουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Από τις αλληλεπλήλεις ερευνητικές αναφορές που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, φαίνεται πως η επαγγελματική εξουθένωση συνδέεται μεταξύ άλλων με υψηλά επίπεδα εργασιακού άγχους, το μακρύ ωράριο

εργασίας τους, απόγνωση από το μισθό και τα επιδόματά τους, χαμηλά επίπεδα ικανοποίησης από τις εργασιακές συνθήκες εντός των παιδικών σταθμών, υψηλές αναλογίες παιδιών-προσωπικού κ.ά.

Το σύνολο ή συνδυασμός κάποιων από αυτούς τους παράγοντες έχουν άμεσο αρνητικό αντίκτυπο στην ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία της παιδαγωγού μέσα στην τάξη (απάθεια, νευρικότητα, συνεχές αίσθημα κόπωσης, μειωμένες πρωτοβουλίες, κ.ά.), στοιχείο που αντανακλάται και στο μειωμένο συνολικό επίπεδο ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι παραπάνω διαπιστώσεις έχουν καταγραφεί σε κράτη που το ωράριο εργασίας των βρεφονηπιαγωγών κυμαίνεται στις 8 ώρες/ημερσίως. Αντίθετα, σε κράτη με μικρότερο αριθμό ωρών -ως ανασταθμιστικό μέτρο των προαναφερομένων αρνητικών παραγόντων- και με εργασιακή αντιμετώπιση αντίστοιχη των εκπαιδευτικών της Α/βάθμιας εκπαίδευσης, όπως η περίπτωση της Γαλλίας, Σκανδιναβικών κρατών, Γερμανίας δεν έχουν καταγραφεί τέτοια φαινόμενα (Bennett, & Tayler, 2006).

Συμπερασματικά, με βάση τα πορίσματα από την συναφή έρευνα το υπάρχον ωράριο εργασίας (εξάωρο) των παιδαγωγών των Παιδικών Σταθμών στη χώρα μας, ως διακριτός παράγοντας, είναι στο όριο εκείνο που συμβάλει στην αποδοτική εργασία τους και κάθε προσθήκη περαιτέρω ωρών αυξάνει τις πιθανότητες εμφάνισης των προαναφερομένων φαινομένων. Αν δε αυτό συνδυασθεί και με άλλους παράγοντες που υφίστανται σήμερα στο χώρο των Παιδικών Σταθμών, όπως έλλειψη πόρων (υλικών, χρηματικών, και ανθρώπινων), ακατάλληλες κτιριακές υποδομές, υπεράριθμα παιδιά στις τάξεις, συμβασιούχοι παιδαγωγοί, πιέσεις διοικητικού χαρακτήρα, συγχωνεύσεις στις δομές κοινωνικής πρόνοιας, τότε μπορεί εύκολα να αναλογιστεί κάποιος τις πιθανές συνέπειες μεταβολής προς το αρνητικότερο του υφιστάμενου ωραρίου εργασίας, ενός παράγοντα που μέχρι στιγμής λειτουργεί προς την θετική κατεύθυνση.

Για όλους τους προαναφερόμενους λόγους ζητάμε την απόσυρση της νομοθετικής ρύθμισης για την καθιέρωση οκταώρου εργασίας στο παιδαγωγικό προσωπικό των Παιδικών Σταθμών, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία τους και η ποιότητα παροχών στο παιδί και την οικογένεια.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΑΛΑΪΤΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΡΟΒΑΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Επιδείξτε : ...

Το 30ωρο στο προσωπικό των Βρεφ/κών - Παιδικών Σταθμών

<< Η Προσχολική Αγωγή είναι κοινωνικό αίτημα της εποχής. Όσο και αν η οικογένεια παραμένει το ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη του παιδιού, δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες του παιδιού για αγωγή και εκπαίδευση στην προσχολική ηλικία. Ο παιδαγωγός προσχολικής ηλικίας καλείται συνεχώς να ενημερώνεται και να σχεδιάζει το παιδαγωγικό πρόγραμμα με τέτοιο τρόπο που να ταυτίζεται με τις απαιτήσεις της Σύγχρονης Αγωγής.

Η οργάνωση πλούσιου σε ερεθίσματα παιδαγωγικού περιβάλλοντος, η υποβοήθηση των παιδιών για ενεργητική συμμετοχή στην οικοδόμηση της γνώσης, η εξατομικευμένη αντιμετώπιση των παιδιών, η διαμόρφωση στάσεων συμπεριφορών και δεξιοτήτων για την μετέπειτα ενήλικη ζωή του παιδιού, η εφαρμογή αντισταθμιστικής αγωγής μέσα στην τάξη, η ένταξη ολοένα και περισσότερο προγραμμάτων διαπολιτισμικής αγωγής, η συνεργασία με γονείς, κοινωνικούς συνεργάτες και ειδικούς επιστήμονες (παιδοψυχολόγους), είναι μερικοί μόνο από τους πολλαπλούς ρόλους που υποχρεούται ο σύγχρονος παιδαγωγός προσχολικής ηλικίας να επιτελέσει.

Επιπλέον, ο παιδαγωγός προσχολικής ηλικίας είναι ο μόνος εκπαιδευτικός ο οποίος απευθύνεται σε πολύ μικρές ηλικίες και γι αυτό οφείλει να βρίσκεται σε διαρκή ετοιμότητα, ψυχική και σωματική εγρήγορση, έτσι ώστε να διαφυλάσσει τη σωματική ακεραιότητα, την ψυχική ισορροπία των παιδιών και να εναρμονίζει το πρόγραμμά του και τις δράσεις του ανάλογα με τη δυναμική της τάξης του, τις ανάγκες της ομάδας του και φυσικά τις ιδιαιτερότητές της.

Κάτι τέτοιο είναι από τη μια παιδαγωγικά σωστό και επιβεβλημένο αλλά απαιτεί εξαιρετικό προγραμματισμό, ενημέρωση και πάνω από όλα ψυχική δύναμη και ισορροπία.

Η επιβάρυνσή του με πολλές ώρες εργασίας στρέφεται αρνητικά στο παιδαγωγικό έργο του, αφού τον καθιστά έναν εξαντλημένο εκπαιδευτικό.

Η Προσχολική Αγωγή αποτελεί μέρος της Γενικής Εκπαίδευσης και αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της διότι κατά τη διάρκεια της προσχολικής ηλικίας διαμορφώνεται το 50% της προσωπικότητας και το 33% τις συνολικής νόησης του ανθρώπου. Ας καταλάβουμε, λοιπόν, όλοι ότι η ποιότητα της Προσχολικής Αγωγής που θα λάβουν τα παιδιά σήμερα θα επηρεάσει όχι μόνο το μέλλον το δικό τους αλλά και αυτού του κόσμου που υπάρχει γύρω τους. Η διασφάλιση, λοιπόν, της ποιότητας είναι σήμερα φλέγον ζήτημα και μπορεί να επιτευχθεί μόνο με δυναμικά αναπτυξιακά μοντέλα που προάγουν την παιδαγωγική διαδικασία και σέβονται τον εξαιρετικά σημαντικό ρόλο του παιδαγωγού προσχολικής ηλικίας.

Το εξάωρο εργασίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τον ευαίσθητο ρόλο και το δύσκολο έργο του παιδαγωγού και έχει άμεση σχέση με την ποιότητα και την αποτελεσματικότητά του. Για τους παραπάνω λόγους ο παιδαγωγός οφείλει να αντιμετωπίζεται σαν εφάμιλλο μέλος της εκπαιδευτικής κοινότητας και να χαίρει των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτό>>.

Το κείμενο αυτό δημοσιεύθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (ΠΟΕ - ΟΤΑ).

Οι εμπειριστατωμένες θέσεις που αναλύονται δεν αφήνουν περιθώριο για περαιτέρω σχόλια, το μόνο που εμείς οι εργαζόμενοι των Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών του Δήμου Ρεθύμνης θέλουμε να προσθέσουμε ως επίλογο, είναι τα παρακάτω:

Η απόφαση του Υπουργείου να αυξήσει το ωράριο εργασίας από 6 σε 8 ώρες αντιβαίνει κάθε κανόνα λογικής, δεδομένου ότι η οκτάωρη παραμονή ενός παιδαγωγού με 25 νήπια χωρίς τη βοήθεια ενός επιπλέον ατόμου όπως άλλωστε ο ίδιος νόμος ορίζει, θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των νηπίων και υποβαθμίζει το παιδαγωγικό έργο.

Οι Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί λειτουργούν από τις 7.00 πμ έως 15.30 και με αυτοθυσία εμείς οι εργαζόμενοι προσπαθούμε με ελάχιστο μόνιμο προσωπικό και με τετράωρες συμβασιούχες μερικής απασχόλησης, να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις διαπαιδαγώγησης -φύλαξης- και ψυχαγωγίας των φιλοξενούμενων παιδιών.

Οι εργαζόμενοι στους Παιδικούς Σταθμούς πανελλαδικά ξεκίνησαν ήδη κινητοποιήσεις, οι οποίες κλιμακώνονται (Δευτέρα 9/5, Τρίτη 10/5 και Τετάρτη 11/5) και καλούμε γονείς και διοίκηση να συμπαρασταθούν στον αγώνα μας.

Οι εργαζόμενοι των Παιδικών και Βρεφον/κων Σταθμών Δ. Ρεθύμνης